

**СЕСТРИ ПАЛАВЕЕВИ
ПО ПЪТЯ КЪМ НОВИЯ СВЯТ**

© Алек Попов, *автор*

© Дамян Дамянов, *художник на корицата*

© Сиела Норма АД

София 2017

ISBN: 978-954-28-2465-7

АЛЕК ПОПОВ

**СЕСТРИ
ПАЛАВЕЕВИ**

ПО ПЪТЯ
КЪМ НОВИЯ СВЯТ

 ciela

СЪДЪРЖАНИЕ

Слалом в неизвестното	7
Прозорецът, който продължи да свети.....	18
Валсът на слугинчетата	27
Железният човек	39
Сделка или не.....	50
Как се каляваше стоманата	59
Мирко и Славко	71
Снежанка от Москва.....	82
Песента на щуките	93
Операция „Лилипутанер“	107
Момичето, което остана без глава	125
Картечарката тъгува	135
Тъй рече Ганга	148
Бòрба не чака. Най-дългото сбогуване	157
Врагът на японците	164
Стаханомен и шепотът на последния патрон	170
Врагът не вярва на магии	180
Между Лондон и Цòрна глава.....	194
Ауф видерзеен и кòсмет!.....	206
Демони и руснаци	225
Директивата Дег	235
Загругата на прокудените ангели	255

Нови и бивши хора	270
Капитан Таня	280
Новини от антиболшевишкия фронт	297
Танго „Ноктюрно“	312
Среща при ковчега на краля	328
Изгонени от Рая.....	344
Смърть шпионам!	352
The Wonder Sisters	368
Катерицата, която знаеше всичко	380
Заветът на Сартр.....	390
Системата работи	411
Още една страхотна идея	422
Благодарности.....	429

СЛАЛОМ В НЕИЗВЕСТНОТО

– Спокойно! Държа те! – рече гласът в ухото ѝ.

Ските летяха по нанадолнището. Снегът влизаше в очите ѝ. Мъжът я държеше с една ръка през кръста, с другата стискаше щеките. Като местеше тежестта от крак на крак и подскачаше на завоите със завидна лекота, той направи няколко бързи слалома между борчетата и изскочи на върха на едно възвишение. В низината се мярнаха покривите на някакво селце, комините рахитично димяха изпод белите си гугли. Мъжът вдигна щеките и посочи надолу.

– Дръж се! – извика той и се спусна по склона.

Останалите го последваха. Мъжът взе разстоянието до селото с две плавни, красиви извивки във формата на буквата S и заканти ефектно пред голяма купчина прясна зеленикава тор, стоварена директно на улицата. До него заканти втори, но не толкова сръчно, защото върхът на ските му се бодна във вонящата планина, която издишаше пара.

– По дяволите! – изруга той.

– Късно обръщате, Кандев, късно! – подхвърли мъжът, който я беше свалил от планината, повдигна скиорските очила и се представи: – Поручик Попангелов от Втора алпийска рота на Н. В. На вашите услуги, госпожице!

Госпожицата беше толкова премръзнала и объркана, че не успя да каже нищо. Един след друг до тях спряха още двайсетина души, хвърляйки облаци сняг със ските си. От съседните дворове пролаяха кучета.

– Коя е пък тази? – рече изпитателно един набит мъж.

– Не знам – отвърна поручикът. – Изпречи се на пътя ми. Сигурно се е загубила... Нека първо се съвземе.

– Може да е шумкарка – предположи онзи. – Какво търси в планината в тази виелица?

– Не е въоръжена – отбеляза друг. – Може да е от планинарската група на Червения кръст, с която се разминахме под Ком.

Момичето енергично закима. Пушката ѝ беше останала някъде там, забита в прясната. Явно я бяха подминали. Вятърът беше отвял баретата ѝ с червената петолъчка. Цялата ѝ коса беше в скреж. Ледени кристалчета блестяха дори по миглите ѝ. Тя усилено търкаше измръзналите си пръсти, които стърчаха през изрязаните ѝ ръкавици.

– Къде е Ком, къде сме ние! – изръмжа набитият мъж.

Поручикът зяпаше розовите ръкавици. Тя беше отрязала върховете на пръстите, за да стреля по-лесно, но той нямаше как да знае това. Бяха от пухкава мохерна вълна с бродирани бели зайчета на маншетите.

– Че коя шумкарка носи такива ръкавици! – прихна той.

Близката портичка скръцна и на прага застана навъсеният стопанин по риза, наметнат с къс кожух. Зад гърба му надничаше озъбената муцуна на жълтеникаво овчарско куче.

– Добър ден – вежливо поздрави поручикът. – Кое е това село?

– Балтия – мрачно рече селянинът.

Попангелов измъкна топографска карта и я разтвори. Около него се скупчиха няколко войници и започнаха да гадаят къде се намират. Пръстът на офицера запълзя по линиите, описващи възвишения и долини.

– Не сте се осеверили още! – намеси се набитият мъж, извади компас и доста безцеремонно завъртя картата на обратно.

– Аха! – отбеляза някой. – Явно сме минали през Черна вада, вместо през Влашки гробен и сме излезли над Слепи дол...

– Ножарево се пада по̀ на изток. Това са към 20 километра!

Поручикът погледна часовника си.

– Ще се наложи да пренощуваме тук. Има ли телефон в общината? – обърна се той към неприветливия селянин.

– Има – кимна онзи с крива усмивка. – Но като падне снегът, жицата се къса и всичко умира.

– Къде е кметският заместник? Трябва да настаним хората.

– Убиха го шумците.

При тази новина всички инстинктивно посегнаха към оръжието си. Поручикът и набитият се озърнаха, сякаш иззад покритите със сняг дувари всеки миг щяха да припукат пушки.

– Спокойно – подсмихна се селянинът. – Тръгнаха си.

Пред очите ѝ избиха тъмни петна. Испита силно гадене, но в корема ѝ нямаше нищо. Кара залитна и за малко да падне върху купчината тор.

– Добре ли сте, госпожице? – подхвана я Попангелов. – Сега ще се сгрееете.

– Гладна съм – промълви тя.

* * *

Поручикът сложи парченце шоколад в устата ѝ. Беше се втвърдил от студа и почти без вкус, но тя задъвка лакомо, без да го чака да се размекне. Той отчупи ново парче. След малко в ръката му остана само опаковката. Войниците изуваха белите си гащеризони и ги простираха край огнището, за да се сушат. Някаква бабичка прекоси пълната

с мъже стая и сложи пред нея черен, крив тиган, в който цвърчаха три яйца на очи. Кара се нахвърли на храната, но коремът ѝ се беше свил от глада и отказваше да я приема с такава скорост. Тя въздъхна и остави вилицата. Попангелов я наблюдаваше с интерес. Скрежът по косата ѝ се беше стопил, мокрите кичури лепнеха по лицето и шията ѝ. Набитият в дрехите ѝ сняг също беше станал на вода.

– Как се казвате? – попита той.

На езика ѝ се завъртя името Кара, но тя своевременно го преглътна и каза: „Моника“.

– Моника чия? – намеси се набитият.

– Пе-пе-трова – рече наслуки тя, потраквайки със зъби.

– Остави я на мира, Досев! – скастри го поручикът. – Не сте ли гладна вече, Моника?

– Не-не-не...

– Дайте ѝ сухи дрехи! – нареди Попангелов.

– Дай, дай, дай, само това знаят! – промърмори бабичката, към която домашните се обръщаха боязливо с „бабо Гицке“.

– Нали си плащаме бе, старо! – кипна той. – Стоплихте ли вода?

– Ела, момиче – повика я тя с кривия си черен нокът. – „Старо“ ще ми вика, келеш...

Баба Гицка я въведе в тъмно помещение без прозорци, осветено от мъждукаща свещ. По средата имаше дървено корито, а до него – две ведра. От едното се вдигаше пара.

– Искаш ли да ти поливам?

– Мога и сама, мерси.

– Да не изхабиш цялата вода – предупреди я старата, преди да излезе, после рече под носа си: – Ще я изхаби, проклетницата.

Първата ѝ работа беше да скрие патроните. Бяха ѝ останали към десетина парчета. Добре, че не се сетиха да я претърсят! Кара ги натика в един дълбок процеп между

дъските и дръпна отгоре чергата. После се съблече, изля половината от горещото ведро в коритото, доля от студеното и влезе вътре. Топлата вода приятно обгърна тялото ѝ, макар че коленете ѝ останаха да стърчат навън. Тя остана в това положение, докато ѝ се стори, че водата започва да изстива, и отново доля от горещата, без да обръща внимание, че коритото прелива. Натрупаната в тялото ѝ умора преля и в мозъка ѝ. Внезапно се озова на брега на някакъв вир. До нея седеше сестра ѝ, която кой знае защо, беше само на четири години. Брегът беше стръмен и двете клатеха безгрижно крака над зеленикавата застояла вода. Сандалят на Яра се откачи, тя посегна да го хване и цопна във вира. Потъна като камък, преди Кара да успее да направи нещо. Водата се затвори над нея. Тя се вирише безпомощно в равната повърхност. Събуди се, парализирана от чувство за вина. Този кошмар я беше навестявал и преди, но всеки път тя с облекчение осъзнаваше, че е само сън. Сега беше различно.

Беше изгубила сестра си. Наистина.

Нещо изтропа в тъмното. Пламъкът на свещта се наклони, подухнат от невидима струя. Какво е това, по дяволите? Тя се изправи, взе свещта и направи няколко крачки по посока на шума. Обследва внимателно стената и устнови, че една от дъските не е съвсем на мястото си. През процеп нахлуваше студен въздух. Натисна леко дъската, тя изскърца и в отвора изплува бледо, опулено лице с източена шия.

– Какво зяпаш, бе? – просъска тя.

Тогава видя пистолета, насочен към гърдите ѝ.

– Ако викаш, ще стрелям – предупреди я младежът.

– Ако стреляш, всички ще чуят и ще те пипнат – рече тя.

– Няма да се дам жив – закани се момъкът. – Имам и бомба.

– Няма да викам – успокои го тя. – Партизанин ли си?

– Не ти влиза в работата!

– Аз също съм партизанка.

– Да, бе, повярвах ти! Ти дойде с гадовете.

– Водихме бой, разбиха отряда ни. Останах сама в планината. Това е алпийски взвод, не са жандармеристи. Тренират зимно ориентиране. Взеха ме за заблудена туристка. Свали това желязо!

Но той не го сваляше.

– Не ти вярвам!

Беше твърде уплашен и същевременно твърде хипнотизиран от гърдите ѝ. Комбинация, която определено не влияеше добре на разсъдъка му. Неочаквано Кара духна свещта и всичко потъна в мрак. Тя се измести бързо на страни и затаи дъх. През тънките стени долитаха само глаговете и смеховете на войниците.

– Къде си? – простена момъкът, но отговор не дойде.

– Виж... – продължи той. – Аз съм ранен. Тези добри хора се грижат за мен. Ако ме открият тук, ще им палнат къщата. Те имат деца. Ще останат на улицата през зимата... Чуваш ли? Ако ме издадеш, другарите ми ще те намерят и ще те ликвидират! Червената армия скоро ще бъде тук. Вече са превзели Харков...

– Харков падна още през лятото, глупако! – прекъсна го Кара. – А ти се издаде сам. Тръгнал да гледа момичетата като някой буржоазен маниак! Затова ли те укриват другарите с риск за живота си?

– Виновен съм – въздъхна той. – Не постъпих другарски...

По вратата отекна нервно почукване.

– Донесох ти сухи дрехи – прозвуча сърдитият глас на баба Гицка. – Остана ли още топла вода?

– Хайде, прибирай се! – нареди му Кара. – Да не си шумнал повече!

Войниците се размърдаха още в ранни зори. Пазари-ха три волски каруци да ги откарат със ските и багажа до Цариброд, откъдето щяха да вземат влака за София. Попангелов, който беше влязъл в ролята на неин спасител закрилник, държеше на всяка цена да я предаде на родителите ѝ. Кара не смееше да му откаже, за да не събужда допълнително подозрение. А и честно казано, не знаеше къде да отиде. Нямаше нито пари, нито документи, само тефтера на Медвед, натъпкан в пазвата ѝ. Съзнаваше колко опасно е да го носи със себе си, но беше решила да не се разделя с него освен в краен случай. Дрехите ѝ още не бяха изсъхнали и се наложи да тръгне със селската носия, която старицата ѝ беше дала. Трябва да я беше изровила от някакъв стар чеиз, защото вонеше на нафталин. Широките долни гащи, фустата, дебелият кенарена риза, сукманът, елекът, престилката – всичко това беше ново за нея. Тялото ѝ се чувстваше неловко в тези бодливи тъкани, които, противно на вида си, не топлеха чак толкова много. Дъщерята на хазаина ѝ помогна да върже чифт цървули на краката си, после я забради с червеникава кърпа, по чиито краища се люлееха медни парички. Войниците започнаха да ѝ подвикват: „Моме, моме!“.

– Я какво си хубаво селянче! – плесна с ръце баба Гицка и скришом ѝ мушна един плик. – Да го носиш в София на внучката. Тя слугува у едни богаташи. Написала съм ти адреса. Разбрах, че си наше момиче...

През целия път Досев не спря да я подпитва: къде живее, къде учи, какво работят родителите ѝ. Той беше малко по-възрастен от Попангелов и тя не чу никога да се обръща към него по чин. Впоследствие се изясни, че е цивилен инструктор от спортното дружество „Юнак“, беше специализирал алпийски дисциплини в Австрия и очевидно

симпатизираше на нацистите. Кара му отговаряше на пръв поглед безгрижно, но вътрешно беше нащрек. Тя имаше братовчедка, Веска, която учеше в Американския колеж. Всеки път, когато се виждаха, най-вече по Коледа, това богобоязливо, недотам привлекателно момиче упоително им разказваше за порядките в училището. Кара набързо адаптира биографията на бедната Веска за нуждите на конспирацията, като добави от себе си, че баща ѝ е починал рано, за да възбуди съчувствие и да пресече досадните въпроси. Досев обаче не се трогваше лесно. Цепнатите му очи лукаво играеха насам-натам.

– Чакай малко! – прекъсна я той. – Американското училище не го ли закриха още през 41-ва?

– Да, за съжаление – смотолеви тя.

– Къде учиш сега?

– Втора девическа.

– Виж ти, по-малката ми сестра също учи там! – подсвирна Досев. – Кой ти преподава по латински?

– Аз съм в реална паралелка...

– А защо не си на училище?

– Записаха ме като частна ученичка – маневрираше отчаяно Кара.

– Аха, така значи – кимна иронично онзи.

Минаха Костинброд. Влакът беше пълен с войници, които пееха и тропаха с ботуши, а когато не вдигаха шум, се тъпчеха с хляб и варена наденица. Имаше и доста немци. Те като че ли бяха по-тихи и наблягаха повече на наденицата. Откъде се взе цялата тази наденица, недоумяваше Кара. Тя също получи едно дебело парче, което догризваше без особена охота, докато държеше под око Досев и поручика. Двамата бяха излезли в коридора. Не можеше да чуе какво си говорят, но нещо ѝ подсказваше, че е свързано с нея. Войниците в купето вече бяха омели мазните наденици и запалиха цигари. Автоматите се поклащаха над

главите им, окачени на куките за багаж. Кара си помисли колко лесно би могла да докопа някой от тези М-40 и да види сметката на всички. В края на краищата и това беше изход. Представи си как оръжието подскача в ръцете ѝ. Беше само на една ръка разстояние! Досев тръгна нанякъде, а поручикът се върна в купето.

– Добре ли сте, Моника? Виждате ми се бледа.

Тя размаха длан, за да поразсее дима пред лицето си.

– От цигарите е...

– Отровихте момичето, бе! – скара се той на войниците. – Марш да пушите в коридора!

После отвори прозореца и седна до нея.

– Досев е убеден, че не сте тази, за която се представяте, и иска да ви водим в комендатурата на Централна гара. Не ми се ще да ви причинявам главоболия. Май ще бъде по-добре да слезете преди това, на Илиенци...

– Няма от какво да се боя, г-н поручик – увери го тя. – Казах ви самата истина. Аз съм момиче от добро семейство.

– Но понякога и добрите момичета вършат глупости, нали? – додаде той. – На Илиенци има транзитен пункт и слизат доста войници. Ще минете незабелязано. После ще си хванете файтон до центъра. Имате ли пари?

Тя поклати отрицателно глава. Попангелов отвори портфейла си и небрежно ѝ подаде няколко банкноти от 100 лева.

– Защо го правите? – изгледа го тя.

От прозореца духаше студен вятър с дъх на сажди и рошеше русия перчем над челото му. По изсечените му страни беше избила тридневна светла брадица. Хрумна ѝ, че не би имала нищо против, ако я целуне.

– Кой знае, може един ден и вие да ми помогнете – подхвърли той.

– Кой знае – повтори тихо тя. – Ще ви върна парите, къде живеете?

– „Фритьоф Нансен“ 25...

Скърцането на спирачките изяде края на думите му. Влакът забави скорост. Локомотивът наду свирка. В коридора настъпи раздвижване.

– Наближаваме Илиенци – подкани я Попангелов.

Тя изхвъркна от купето, без да се сбогува, и започна да си пробива път към дъното на коридора. Офицерът изпъна дългите си крака, извади от джоба на гашеризона си раздърпано томче с меки корици и зарея поглед по страниците, изпълнени с асиметрични строфи. Войниците се върнаха в купето. След малко се появи и Досев, който досега беше водил интересен и донякъде обнадеждаващ разговор с един граждан австрийски контрактор. Той не пропускаше възможност да упражнява немския си. Контракторът бе загатнал за разработката на някакъв нов реактивен самолет във формата на чиния, способен да бомбардира Ню Йорк, който щял да осигури радикално технологическо и психологическо надмощие на Вермахта. Досев веднага забеляза празното място на Моника, по лицето му се изписа тревога.

– Къде е тя?

Поручикът вдигна поглед от томчето.

– Сигурно е до тоалетната... – той посочи вързопа с туристическите дрехи на етажерката. – Багажът ѝ е тук.

Досев се поколеба за момент. Влакът плавно се откъсна от перона.

– Чуйте това! – извика Попангелов и зачете на глас:

*Нощта не трае никога без край –
а има – щом като го казвам
и щом като го потвърждавам –
в завършека на всяка скръб един прозорец,*

*един отворен, осветен прозорец,
и винаги по някоя мечта те чака будна,
желание и глад, които да удовлетвориш,
изпълнено със чисти пориви сърце,
протегнатата ръка, отворена ръка,
загрижени очи,
един живот живота ти да сподели¹.*

– Какви са тия глупости! – прекъсна го Досев. – Тя е избягала! Вие сте виновен! Лигаво мамино синче! Но когато червените дойдат и ви окачат на бесилото, ще се съжалявате за глупавата си мекушавост...

Той излезе в коридора, като блъсна вратата след себе си. Попангелов подпря книгата на коляното си. На корицата имаше рисунка на жена с три гърди и очи на носа, а заглавието беше отпечатано с малко превзет ъгловат шрифт: „Антология на сюрреализма“.

– Ще ни прочетете ли още малко, гусин поручик? – обади се плахо едно войниче в ъгъла на купето.

¹ Пол Елюар, превод Пенчо Симов. – Б.а.